

Warszawa, dnia 15 marca 2018 r.

Szanowny Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

OŚWIADCZENIE

W ostatnim czasie, w Muzeum Historii Żydów Polskich „POLIN” odbyła się debata pn. „Epidemie mowy nienawiści. Jak blisko Marca’68 jesteśmy?”, gdzie wykład wygłosił dr hab. Michał Bilewicz - psycholog społeczny z Uniwersytetu Warszawskiego. W trakcie wykładu zostały postawione kłamliwe tezy o „antysemityzmie wtórnym”, którego poczucie ma rzekomo narastać obecnie wśród Polaków, zobrazowane zmanipulowanymi i wyrwanymi z kontekstu wypowiedziami i publikacjami polskich dziennikarzy i polityków Prawa i Sprawiedliwości, na czele z Jarosławem Kaczyńskim – Prezesem PiS, Andrzejem Dudą – kandydatem na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, z 2015 r., Patrykiem Jakim – Wiceministrem Sprawiedliwości oraz prof. Krystyną Pawłowicz – posłanką na Sejm RP. Mowę nienawiści i uprzedzenia wobec narodu żydowskiego przypisywano również przedstawicielom instytucji publicznych jak: Instytut Pamięci Narodowej, Polska Fundacja Narodowa, przedstawicielom Kościoła Katolickiego oraz mediom, w tym publicznym, na czele z Telewizją Polską. Te wątpliwe teorie naukowe jak "wtórny antysemityzm", zostały zdefiniowane następująco: "Polacy mogą nawet nie wiedzieć, że są antysemitami".

Z relacji audio zamieszczonej na stronie Muzeum „POLIN”, które – co należy zauważyć – iż ostatnio stało się narzędziem walki politycznej wynika, że kłamliwe tezy zostały poparte słabymi dowodami w postaci nierzetelnej interpretacji przeprowadzonych badań, powoływaniem się na opinie publicystów i internautów. Wśród wniosków pojawiły się m.in. takie, które miały za zadanie dowieść, że domniemany antysemityzm narasta m.in. wskutek sprzeciwu polskich polityków i społeczeństwa wobec przymusowej relokacji imigrantów, narzucanej przez inne państwa Unii Europejskiej. Z relacji fotograficznej, natomiast wynika, że wykład M. Bilewicza zobrazowany został kolekcją slajdów, które dowodzić miały narastanie uczuć antysemickich i ksenofobicznych w polskim społeczeństwie. Poza tym znalazły się tam cytaty wyrwanych z kontekstu wypowiedzi ww. osób, kontrowersyjne rysunki z hashtagiem #polish_holocaust, memy oraz zdjęcia polskich polityków i innych osób publicznych. W konferencji wzięli udział zagraniczni goście, w tym również tacy, którzy na arenie międzynarodowej czynią polski naród współodpowiedzialnym za holocaust, na czele z autorem nierzetelnych, szkalujących Polskę książek – prof. Janem Grossem. Na marginesie warto dodać, że dr hab. Bilewicz na TT zaprezentował ostatnio opinię, że "J. Gross to polski patriota, a jego prace są przepojone uczuciem”.

W lutym br. dr hab. Michał Bilewicz został laureatem grantu w wysokości 2 mln. zł przyznanego przez Narodowe Centrum Nauki na badania w ramach projektu: „Mowa pogardy. Psychologiczne mechanizmy rozprzestrzeniania się agresji werbalnej wobec grup mniejszościowych”. Przykład ww. publicznego wystąpienia dr hab. M. Bilewicza dowodzi bardzo swobodnej interpretacji prowadzonych przez niego badań, która nosi cechy oderwanej od rzeczywistości, stronnicy działalności publicystycznej, a nie naukowej. W związku z powyższym zasadne wydaje się pytanie do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, czy nadzorowana przez niego jednostka powinna wspierać ze środków publicznych tego typu działalność oraz do czego przydatne będą wyniki badań interpretowane w podobny sposób? Dlatego należy oczekiwać, że MNiSW za pośrednictwem NCN dokładnie rozliczy wykorzystanie na realizację przedmiotowego projektu środków pochodzących z grantu, a także wyrażamy opinię, że wspieranie ze środków publicznych przedsięwzięć niezgodnych z polską racją stanu jest bezzasadne.

Senator Artur Warzocha

Senator Rafał Ślusarz